

TELEGRAFUL ROMÂN

Nr. 102. ANULU XIV.

Telegrafulu este de două ori pe săptămână: joi și Duminică. — Prenumeratiunea se face în Săbiiu la expeditorii foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gați prin scrisori francate, adresate către expeditorii. Prețulu pnenumeratiunei pentru Săbiiu este pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și țeri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Săbiiu, in 24 Dec. 1866 (5 Ian. 1867.)

Inseratele se platescu pentru întreaga oră cu 7. cr. sirulu cu litere mici, pentru a două oră cu 5 1/2 cr. și pentru a trei a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Ordinaciunea imperatésca din 28 Decembre 1866

privitoare la schimbările legii de întregirea ôstei din 29 Sept. 1858. In valóre pentru imperiulu întregu, afara de marginea militara. —

Luandu in consideratiune lips'a cea imperiôsa demonstrata de esperiintia, ca spre a înmulți puterea armata a imperiului, suntu de a se face schimbări in legea pentru întregirea armatei din 29 Sept. 1858, prelânga rezerv'a unei regulări definitive pe venitoriu a întregirii ôstei pe cale constitutiunala, aflu de lipsa după ascultarea consiliului Meu de ministri a ordoná precum urméza :

In decisiunile legii pentru întregirea ôstei dela 29 Sept. 1858 sa se faca urmatórele schimbări, si adeca :

1) statur'a, care se cere in § 2. lit. b. are sa fie de cinci dieci și noué policari, mesur'a Vienei, pentru tôte clasele de etate ;

2) Indatorirea de a intrá in armata determinata in § 3. se reduce cu 3 ani ;

3) § 5. remane afara, in locul lui se otarasce, cá toti indatoritii de a militá din clas'a antáiu, a două si a trei'a, déca se voru aflá apti de servitiulu militariu, sa se inroleze fára de nici o conditiune in armata.

Fia-cárei specie de arme si fia-cáru corp de trupe se voru împárți acei'a, cari se voru aflá mai apti pentru ele, luandu pre cátu se va puté in consideratiune si dorintiele asentatorilor.

Restulu după total'a acoperire a lipsei pentru armele speciale are a se transmite regimentulu din cerculu respectivu de întregire si după secernerea celor licentiatii (punctu 9), după numerulu sortiei suntu de a se împárți pentru statulu de presentia (servitiu activu) la trupa, pentru deprinderea in arme, séu de a se licentiá pâna candu se va aratá lipsa, de ai conchiamá.

4) Datori'a de servitiu in armata in § 6 se schimba in servitiu de siése ani la linia si siése ani la reserva, din cari din urma trei ani suntu meniti pentru rezerv'a dintáiu si trei pentru rezerv'a a două.

Feciorii, cari se afla in indatorirea servitiului de linia si cea de rezerv'a dintáiu forméza armat'a propria de câmpu respective de operatiune.

Despártiementele create in tempu de resbelu din feciorii de rezerv'a a două au cu deosebire destinatiunea, de a face servitiile de garnisóna înlâuntrulu imperiului ; in tempu de nevoia potu fi in sa întrebuintati si afara de marginile imperiului.

5) Restrictiunea la darea concessiunilor pentru calatorii cuprinsa in § 7. intra in valóre si fatia cu clas'a a trei'a de etate.

6) Oprirea dela casatoria din § 8 are pe viitoriu valóre si pentru acei'a cari nu au trecut presté clas'a a trei'a de etate.

7) Indigenii, cari după ce si-au terminatu studiile la unu gimnasia superioru publicu séu provédutu cu dreptulu de publicitate, la o scóla reala superiora séu la unu institutu de invatiementu de gradulu acestor'a séu si mai inaltu, déca voru intrá de buna voia in armata, si voru puté documentá cu atestate bune atátu sporiulu cátu si purtarea loru morala, suntu :

a) in tempulu numai de pace indatorati a serví unu anu sub stégu, după aceea potu sa-si caute de chiamarea loru in vietia, fiindu totudeodata dispensati de indatorirea servitiului mai departe, de linia si dela ori si ce exercitiu in arme ;

b) după decursulu anului acestui'a, déca se voru supune cu succesu buna esamenului statoritu pentru oficiari de reserva, atunci la ocaziunea denumiriloru oficiiloru de reserva voru fi cu deosebire considerati, in care catu in sa voru avea de a luá parte la trei exercitii de tomna in arme, din tempulu, cu care suntu datori de a serví in armata.

Si alti barbati culti, cari din caus'a specialitátiiloru loru in tempu de pace se bucura de licentiaré insemnata, déca si voru fi castigatu cunosciintiele cuviincióse pentru unu oficiaru de reserva si voru fi facutu esamenu, bunu in fine déca voru fi luat parte la unu exercitiu de tomna in locul unui oficiaru cu resultatu indésultatoriu, potu fi denumiti de oficiari de reserva. Ei au apoi mai

departe indatorirea, de a mai participá cá oficiari inca si la alte două exercitii de tomna.

In tempu de resboiu au sa se întrebuinteze oficiarii de reserva, după cum au indatorirea de a serví in armat'a de linia séu de reserva séu pentru acoperirea lipselor obvenitóre la despártiementele armatei de operatiune séu la despártiementele formate din rezerv'a a două.

8) Conditiunea statorita in § 13. la aa. se tîermuresce la indatorirea servitiului de linia si de rezerv'a dintáiu. Eliberarea concesa in § 14. acest'a la punctulu patru intra in valóre numai după trecerea peste a trei'a clasa de etate.

9) Eliberarea concesa in §§. 18—21 inclusive dela indatorirea de a intrá in armata incéta. Licentieri durátore in tempuri normale voru capatá : a) oficiantii statului inclusive racticantii de conceptu jurati, ascultentii si elevii jurati dela autoritátile statului ;

b) Oficiantii bunuriloru imperatésce private, familiare si aviticele, oficiantii fonduriloru publice, a reprezentantiloru de tíera si de cercuri, a municipielor si comunitátiloru, cároru le este incrediuta administratiunea politica, déca pentru locurile de servitiu ale oficiantiloru de sub a) si b) se va recere documentarea despre terminarea studiiloru juristice si de statu ; professorii si invetiatorii dela institute de invatiementu publice séu provédute cu dreptulu de publicitate, lánge cari suntu de a se adauge si scólele popularie, déca ei (invetiatorii) suntu asiedati cu statornicia de autoritatea scolará ; doctorii tuturoru facultátiloru dela universitátile austriaci, după aceea advocatii diplomati si notarii publici ;

e) Studentii ordinari si publici de la unu gimnasiu superioru, dela o scóla reala superiora séu dela altu institutu egalu séu mai inaltu decâtu acestea, déca voru puté produce recerutele atestate de studii despre o purtare morala si din obiectele de capetenia cu clase de eminentia ; mai departe doctorandii si candidatii de profesura la gimnasia si scóle reale ;

f) posesorii de întreprinderi mai mari de industria si negotiu, déca este de lipsa presentia loru la purtarea trebei.

g) proprietarii de economii rurale ereditate, déca au pre acele domiciliulu (locuintia) loru ordinaria, déca insii porta economi'a si déca venitulu economiei e de ajunsu spre a nutrí o familia de cinci persóne, fára de a întrece impatratulu unui asemenea venitu.

Atari licentiatii pre durata mai îndelunga se voru conchiamá in cei dintáiu trei ani ai servitiului, in fiacare anu cinci septamáni, spre a se calificá militaresce, afara de acest'a numai in tempu de resboiu se voru mai conchiamá.

10) Cei licentiatii pe durata pre cum si cei din reserva pâna atunci pâna cându suntu chiamati substégu, in afaceri de dreptu si in lucruri criminale, stau sub jurisdictiunile ordinarie civile, afara déca cineva comite o crima si delictu militariu.

Iér déca au trecut presté clas'a a trei'a de etate nu li se face nici o pedeca, din caus'a legaturii militare, la casatoria, sei întielege in sa, ca detori'a de a militá inca sa nu patimésca nimic'a.

11) Vre o eliberare prin depunerea vre unei tacse nu e iertata.

Dara acel'a carele si-a implinitu detori'a de a serví in armata se admite cá supliitoriu alu fratelui seu chiamatu la asentare, séu déca acest'a servesce deja, atunci pentru implinirea servitiului celu mai are elu de implinitu.

12) § 31. e de a se modificá in întielesulu punctului de mai înainte 11, § 33 in întielesulu punctului 3.

13) Asentarea de urmatori după § 34 are sa cada, totu asiá asentarea de suplinitori după § 43.

14) Din servitiulu armatei si ante de implinirea tempului de servitiu se va demite unu rezervistu din a două reserva, déca uniculu frate alu seu este inrolatu si sustínerea parintiloru, mosiloru seu suroriloru atárna dela rezervistu.

15) Esceptiunife de pâna acum la întregirea armatei din Tirolo, cetátea Trieste si tinutu, cerculu Cattaro si continentulu dela Ragusa cu respectu la servitiile loru speciale de pâna acum, remánu neatínse.

16) Regulári definitive a întregirii ôstei remane rezervatu statorirea si esecutarea principiului, cá puterea armata a im-

perilului sa se p \acute{o} ta aduce la inaltime corespundiet \acute{o} re prin instituirea unei militie (Landwehr) destinate pentru ap \acute{e} rarea t \acute{e} rei, carea sa se ac \acute{l} uda l \acute{a} nga rezerv \acute{a} a d \acute{o} u \acute{a} .

Cu punerea in lucrare a acestei ordinatiuni, care are sa intre in vi \acute{e} tia din d \acute{i} u \acute{a} public \acute{a} rei, se voru incredint \acute{i} s \acute{i} imperiului autorit \acute{a} tile centrale, care voru emite ordonantiele de lipsa la executarea s \acute{i} la transactiunea dela decisiunile cele vechi foste p \acute{a} na acum in val \acute{o} re la cele n \acute{o} ue de acum.

Vien \acute{a} 28 Decembre 1866.

Franciscu Iosifu m. p.

Conte **Belcredi** m. p.

Br. de **John** m. p.

la pr. n. ordinatiune

Bernhard cav. de Meyer m. p.

Sabiu 23 Decembre.

Serbatorile Creciunului sunt inainte usiloru. Cu c \acute{a} ta bucuria asc \acute{e} pta pruncii, sa v \acute{e} da ce le aduce angerulu, pentruca au fostu buni s \acute{i} s \acute{a} u silitu sa faca numai bucuria parintiloru, implinindu-si detoriile loru. Si pop \acute{o} rele si-au creciunele loru, s \acute{i} angerulu loru le aduce c \acute{a} te ce-va bunu, candu se sci \acute{u} purt \acute{a} bine pre terenele loru. Nimic \acute{a} s \acute{e} u ce e s \acute{i} mai reu, s \acute{u} p \acute{e} r \acute{a} r \acute{e} in \acute{s} a le aduce angerulu candu ele nu asculta s \acute{i} nu implinescu obligamintele impuse de mam \acute{a} comuna a loru. Noi romanii s \acute{i} in specia cei gr. resariteni la anulu 1864 ne-amu bucuratu de Metropoli \acute{a} at \acute{a} tu de dorita; la 1865 ne-amu bucuratu cu totii de pasulu celu solidariu s \acute{i} demnu de t \acute{o} ta stim \acute{a} alu adev \acute{e} ratiloru reprezentanti ai natiunei la diet \acute{a} din Clusiu. Acum in \acute{s} a pentru astadata, copiii cei rei au f \acute{a} cutu, c \acute{a} dimpreuna cu ei s \acute{i} cei buni sa aiba superare s \acute{i} intristare s \acute{i} se intielege ca s \acute{i} natiunea, mam \acute{a} n \acute{o} stra comuna.

Noi carii in cele din urma nu diferimu in puncipii, dupa cum s \acute{a} ved \acute{i} utu de cine a vrutu se v \acute{e} da; noi carii suntemu asemenea gelosi de autonomi \acute{a} patriei n \acute{o} stre s \acute{i} de esistint \acute{a} n \acute{o} stra natiunala; noi carii in anulu espiratu ama aprobatu pre romanii regalisti s \acute{i} deputati la diet \acute{a} mai susu amintita, sa avemu at \acute{a} tea nepl \acute{a} ceri din simpl \acute{a} cauza, c \acute{a} ce nu putemu las \acute{a} sa se ignoreze actulu sevarsitu de aceia s \acute{i} asemenea acte. Eata ce diceau acei \acute{a} :

„Momentuositatea obiectului pusu la desbatere prin prea inaltulu rescriptu d \acute{i} n 1 Sept. 1865, care atinge asi \acute{a} de apr \acute{o} p \acute{e} independint \acute{a} patriei, pretinde compunerea unei reprezentant \acute{e} , despre carea sa se p \acute{o} ta presupune cu anima liniscita, ca ea e eflusulu increderei publice a t \acute{e} rei intregi, s \acute{i} intru adev \acute{e} ru e apta de a represent \acute{a} dorint \acute{a} t \acute{e} rei.“

„De aicea urm \acute{e} za, ca o revisiune a uniunei conchisa de diet \acute{a} presenta aru sustin \acute{e} opiniunea publica, cumca precum in anulu 1848 s \acute{a} adusu articolulu despre uniunea Transilvaniei cu Ungari \acute{a} f \acute{a} ra concursulu s \acute{i} invoirea natiunei rom \acute{a} ne, asi \acute{a} s \acute{i} astadi revisiunea lui s \acute{a} ru privi de urmata f \acute{a} ra participarea natiunei rom \acute{a} ne, care c \acute{a} atare nu este chiamata s \acute{i} reprezentata indiet \acute{a} presenta.“

I \acute{e} ra mai la vale totu in acelu actu se rugara de Majestatea Sea „a releg \acute{a} cestiunea privit \acute{o} re la uniunea Transilvaniei cu Ungari \acute{a} la o dieta ardel \acute{e} na conchiamata pe o basa corespundiat \acute{o} ria de o potri \acute{v} a at \acute{a} tu direriteloru interese ale t \acute{e} rei, c \acute{a} tu s \acute{i} a dreptului publicu ardel \acute{e} nu restituitu prin pr. inalt \acute{a} diploma imperat \acute{e} sca d \acute{i} n 20 Octobre 1860, amplificatu s \acute{i} recunoscutu din nou prin articolulu I de lege din anulu 1863.“

Dara sa sper \acute{a} mu ca lucrulu se va l \acute{a} mur \acute{i} s \acute{i} disparitatea pe p \acute{a} rer \acute{i} va per \acute{i} c \acute{a} fumulu s \acute{i} cu P. nostru Motropolitu vomu put \acute{e} dice: „inteligint \acute{i} rom \acute{a} ni suntu unu trupu s \acute{i} unu sufletu in caus \acute{a} natiunala.“ (v. nr. 95 din a. tr.) —

Telegramulu ce a sositu in \acute{s} a alalta eri ac \acute{i} in Sabiu ni-a adusu scirea dupa care ascept \acute{a} lumea politisatore cu at \acute{a} t \acute{a} sete. In acestu telegramu ni se spune pre scurtu, ca in 2 Ianuariu n. au es \acute{i} tu o patenta, in carea regimulu spune ca a f \acute{a} cutu o introducere de pertrat \acute{a} ri cu reprezentantii tieriloru cor \acute{o} nei unguresci. Cu privire la starea pertrat \acute{a} rei s \acute{i} cu scopu de a ajunge la o curen \acute{d} a deslegare a unei probleme at \acute{a} tu de moment \acute{o} se, au decisu Imperatulu, a conchiam \acute{a} la conlucrare s \acute{i} pre reprezentantii celorulalte regate s \acute{i} tieri. Imperatulu t \acute{i} ne de cea dint \acute{a} iu s \acute{i} cea mai s \acute{a} nta a sea detoria a nu se abate intru nimic \acute{a} dela tint \acute{a} de a asigur \acute{a} esistint \acute{a} monarchiei. Referintiele tempului s \acute{i} situatiunea imperiului ceru, c \acute{a} cestiunile constitutiunale sa se termine in tempulu celu mai scurtu s \acute{i} asi \acute{a} res \acute{o} lverea asupr \acute{a} diferiteloru opini \acute{u} ni de dreptu s \acute{i} pretensiuni din partea tieriloru de cor \acute{o} na ne unguresci sa se faca in o adunare comuna. Imperatulu asi \acute{a} dara este mov \acute{a} tu de a adun \acute{a} pre reprezentantii tieriloru neunguresci in o adunare estraordinaria de senatu imperialu, convocandu totuodata s \acute{i} cas \acute{a} de susu. Deci spre acestu sfersitu ordina: dis \acute{o} lverea dietelor \acute{u} neunguresci de p \acute{a} na ac \acute{i} , pentruca periodulu de si \acute{o} se ani se termina, aleg \acute{e} ri n \acute{o} ve pentru diete s \acute{i} convocarea acestor \acute{a} pre 11 Februaru. Dietele aceste nu voru av \acute{e} alta de f \acute{a} cutu, dec \acute{a} tu de a alege deputati pentru adunarea cea estraordinaria a senatului imperialu. Pre 25 Februaru senatulu imperialu estraordinariu este convocat \acute{u} la Vien \acute{a} . Unic \acute{a} cestiune de pertratatu va fi cestiunea constitutiunala.

Acest \acute{a} aru fi asi \acute{a} dara unu passu nou diu programulu celu secretu alu regimului.

Convocarea dietelor \acute{u} de dincolo de Lait \acute{a} in t \acute{o} mn \acute{a} trecuta se par \acute{e} a ne aret \acute{a} unde inclina guvernulu. Dietele jucara iute ce avura din m \acute{a} na, asi \acute{a} inc \acute{a} tu guvernulu sciea acum dela care ce se astepte. Asi \acute{a} dupa Gr. Tel. vedemu ca cu ocaziunea desbaterei adreselor \acute{u} in diet \acute{a} Austriei de josu ministeriulu a avutu 46 voturi contra s \acute{i} numai 8 pro, in Austri \acute{a} de susu 34 contr \acute{a} s \acute{i} numai 8 pro, in Silesi \acute{a} 30 contr \acute{a} s \acute{i} numai 1 pro, in Salisburg 26 contra s \acute{i} 6 pro, in Bucovin \acute{a} 15 contr \acute{a} s \acute{i} 11 pro, in Carinthi \acute{a} 28 contr \acute{a} s \acute{i} 3 pro, in Moravi \acute{a} 48 contr \acute{a} s \acute{i} 46 pro, Stiri \acute{a} 61 contr \acute{a} s \acute{i} 2 pro, in Boemi \acute{a} 96 contra s \acute{i} 126 pro, in Galiti \acute{a} 40 contra s \acute{i} 84 pro. In suma putemu se d \acute{i} cemu, ca d \acute{o} ue diete au votatu in majoritate pentru ministeriu, d \acute{o} ue apr \acute{o} p \acute{e} de jumetate s \acute{i} celelalte in majorit \acute{a} ti mari contr \acute{a} ministeriului. D \acute{e} ca vomu trage in cumpana c \acute{a} majoritatea contrariloru precum s \acute{i} minoritatea amiciloru lui Belcredi nu au purcesu din unulu s \acute{i} acela \acute{s} i principiu s \acute{i} d \acute{e} ca vomu cuget \acute{a} ca in unu statu constitutiunala in fati \acute{a} at \acute{a} roru rezultate, ministeriulu nu p $\acute{o$ te face alta dec \acute{a} tu s \acute{a} u se repasi \acute{e} sca s \acute{i} se faca locu altui \acute{a} , s \acute{e} u sa dis \acute{o} lve dietele, atunci pasiulu celu nou alu ministeriului lu afl \acute{a} mu cu at \acute{a} t \acute{a} mai corectu cu c \acute{a} tu de alta parte s \acute{i} terminulu dietelor \acute{u} alese de mai inainte espir \acute{a} . Bine aru fi sa nu aiba nimenea ocaziune a se tangu \acute{i} asupr \acute{a} imprudentiei, cum se tanguie nemtii centralistii din tempulu lui Schmerling, pentru ca nu a folositu tempulu mai bine. C \acute{e} ea-ce putemu dice in \acute{s} a este c \acute{a} s \acute{o} rtea reconstituirei monarchiei, s \acute{i} ca pre ce base se va face reconstituirea este mai multu in m \acute{a} nile guvernului c \acute{a} mai inainte, pentruca scimu noi cine voru veni in n \acute{o} uele diete? mai fi-va s \acute{i} in acele centralismulus \acute{e} u alta sistema asi \acute{a} de tare c \acute{a} in celelalte? cari suntu in \acute{s} a intentiunile finale ale ministeriului iara suntu pre unu tempu ascunse s \acute{i} d \acute{e} ca aru fi sa indreptat \acute{e} sca la supunerea unui dualismu, atunci acest \acute{a} o aru put \acute{e} deduce cine-va numai din espressiunea „dietelor \acute{u} neunguresci“, de care se folosese patent \acute{a} .

Inca o reflexiune.

Sabiu in 22 Decembre,

Dupa cum s \acute{a} ved \acute{i} utu, redactiunea acest \acute{a} a publicatu a c \acute{t} e a u t e n t i c e in nrii foiei sele din urma, privitorie la cestiunea n \acute{o} stra natiunala. Nu amu cercatu mai nainte, dupa cum ni s \acute{a} imputatutu, s \acute{i} nu vomu cerc \acute{a} nici acum, a obrude opiniunile n \acute{o} stre nimenui. Toti \acute{o} menii de buna credintia sa judece despre noi s \acute{i} despre procederea n \acute{o} stra, d \acute{e} ca amu fostu s \acute{i} d \acute{e} ca suntemu noi vinovati, pentruca nu vremu sa facemu unu amalgamu de cause din caus \acute{a} n \acute{o} stra natiunala, impestritiandu-o cu de totu felulu, ci remanemu pre l \acute{a} nga o procedere sistematica s \acute{i} vremu sa pastr \acute{a} mu, basati pre indatoririle natiunali s \acute{i} pre legi sanctionate, terenulu ce ne este cu multu mai favoritoriu, dec \acute{a} tu clatinarea in ventu, c \acute{a} rei amu fostu espusi p \acute{a} na la 1861, dar cu deosebire p \acute{a} na la 1848.

Inca o reflexiune in \acute{s} a ne vedemu constrinsi a face la unele afirm \acute{a} ri f \acute{a} ra de nici unu temei \acute{u} , aduse in o corespundintia a „Concordiei“ nr. 97 sub titulu: „Din Transilvania“. Corespundintele vorbesce, intre alte s \acute{i} despre conferint \acute{a} confidentiala din Alb \acute{a} -Juli \acute{a} s \acute{i} dice: „Unulu dintre membrii acelei sfaturi o caracteris \acute{a} pre aceea in scris \acute{o} rea sea de d \acute{i} to 31 Augustu asi \acute{a} : „Asta data iara me amu convinsu, cumca d \acute{t} a ai unu presimtiu f \acute{o} rte bunu, ti-ai crutiatu sanatatea s \acute{i} nu ai fostu silitu sa bei pre t \acute{o} ta d \acute{i} u \acute{a} c \acute{a} te 5—6 dose de veninu, precum s \acute{a} intemplatu cu c \acute{a} ti-va dintre noi etc.“

P. in urma li-a d \acute{i} su ca ei voru d \acute{a} s \acute{e} ma inaintea lui Ddieu s \acute{i} a natiunei.“

Eramu acolo la adunarea generala a Asociatiunei in Alb \acute{a} -Juli \acute{a} s \acute{i} trebuie sa facemu atentu pre corespundintele Concordiei, ca din propri \acute{a} -ne intuitiune nu amu pututu castig \acute{a} convingerea, ca aru fi beutu pre acolo cine-va dose de veninu pentru caus \acute{a} natiunala. Celu ce a scrisu corespundintelui se vede a-si contradice s \acute{i} pentru aceea, pentruca b \acute{e} ndu cine-va 5—6 dose de veninu, d \acute{e} ca nu m \acute{o} re celu put \acute{i} nu nisce schime dedurare trebuie sa faca. S \acute{i} d \acute{e} ca cum-va convingerea n \acute{o} stra nu aru fi cui-va de \acute{a} ajunsu, atunci dupa o scris \acute{o} re a unui escelentu barbatu rom \acute{a} nu, ce ni s \acute{a} datu ocaziune sa o cetimu, putemu incredint \acute{i} pre ori s \acute{i} ce rom \acute{a} nu din t \acute{o} ta lumea rom \acute{a} na, s \acute{i} pre ori s \acute{i} cine, ca acolo nu a avutu nimenea sa inghita nici o dosa de veninu, nici nu s \acute{a} intemplatu nici o disputa infocata p \acute{a} na la cutite, precum vrea dlu Baritiu sa asigure pre unii \acute{o} meni pre la Zernesci. Din contra din susu mentionat \acute{a} scris \acute{o} re a susu laudatului barbatu escelente se vede l \acute{a} muritu, cum Acest \acute{a} cu placere constat \acute{e} za, ca in totu decursulu adun \acute{a} rei nu a fostu intre nimenea nici unu conflictu s \acute{i} prin urmare nici nu au pututu avea cine-va ansa de a vorbi despre unu conflictu, care s \acute{a} ru fi intemplatu in Alb \acute{a} -Juli \acute{a} .

Adunarea Societ \acute{a} tiei rom \acute{a} ne de cultura din Aradu.

Aradu 29 Decembre. (Estrasu d \acute{i} n „Arad. Ztg.“) In estu anu s \acute{a} tinutu adunarea generala a Societ \acute{a} tiei de cultura

române din Aradu, carea fu foarte tare cercetata, in 27 și 28 Decembre in sal'a cea mare a comitatului. Dupa deschiderea adunării prin presedintele societății acum de nou alesu pre alti trei ani, Ilustritatea Sea Dlu Episcopu gr. or. Procopiu Ivacicovicu, carele in o cuventare scurta, intre aplausele cele sgomotose, espuse rezultatul activității sele de unu anu de dille, se sculă Dlu Davidu Nicóra, judele scaunulu din Agrisiu și multiamă in numele adunării generale in cuvinte foarte calduröse pentru sirguinti'a cea plina de succese dovedita din partea Ilustrității Sele.

Dupa acést'a veni rendulu la alegerea vicepresedintiloru. Ilustritatea Sea dlu comite supremu Georgiu Pop'a au multiamitu pentru demnitatea de vicepresedinte, dechiarandu, ca nu póte fi vicepresedintele unei societăți, la carea se functiuneze totodata și cá comisariu regiu. In urm'a cărei dechiarări se alesera dd. Ioann Șorbănu, Capitanulu supremu alu Districtului Chióriului de întâiulu și dlu Sigismundu Popovicu, alu doilea vice-comite in comitatulu Aradului de alu doilea vicepresedinte.

Fiindca au expiratu și tempulu functiunării notariloru societății dd. Ioann Popovicu Desseanu și a lui Mironu Romanu și acesteia au și resignatu, s'au alesu in locul lor dd. Moise Bogșianu parochu in Curticiu și Aessoru cons. și Michailu Besianu vice fiscalu comitatensu.

Dupa acést'a a urmatu cetirea raportului directoratului despre activitatea sea de pâna acum, spre a cărei esaminare s'a alesu patru comite deosebite și adeca:

a) pentru esaminarea socotelorului;
b) pentru statorirea bugetului;
c) pentru esaminarea celorlalte puncte ale raportului anulu și in fine

d) pentru esaminarea testamentului reposatului Iov'a Cresticiu, fia-cărni din aceste comite li s'a datu câte unu membru din directoratu, spre a dá deslusirile cuviinciose.

De odata vinu mai multe motiuni, ce se indrépta la comisiuni spre a face rapórt motivate asupra-le la tempulu seu.

Dupa acést'a s'a cetitu catalogulu numelor acelor membri, cari si-au inoit obligamentele lor pre alti trei ani mai departe. Terminandu-se și acést'a vice-fiscalulu Mich. Besianu au tinutu o disertatiune foarte interesanta despre „datinele dela inmormentările romanilor vechi, și românilor de astadi.“ Dupa disertatiunea acést'a, cele mai multe datini de inmormentare ale romanilor vechi se afla la tieranimea româna pâna astadi. Disertatorulu, carele afla spriginita afirmatiunea sea de nenumerate dicere classice latine și de autori francesci, precum și de esperinti'a de tóte dílele, adauge, ca déca poporul românu in decursulu atátoru sute de ani si-aru fi și perdutu prin limba și portu caracterulu seu romanu, obiceiurile aceste traditiunale singure aru fi in stare de a întâri, ca români séu „valachii“ de astadi suntu de origine romana. Dealtmintrea disertatorulu nu uita ca și la alte confessiuni crestine se afla asemenea datini d. e. inmormentarea cu lumini, facli, musica, predici etc. Aceste a fostu și la romanii pagâni și nu-si au originea in period'a crestina.

Acést'a disertatiune preste totu interesanta au avutu numai acelu defectu, ca a fostu pré lunga, pentru ca a ocupatu dóue óre întregi.

Dupa incheierea disertatiunii s'a risipitu adunarea spre a continuá a dóu'a dí Vineri in 28 consultările.

In acést'a dí s'a luat dupe deschiderea siedintei raportele comisiunilor. Unele din aceste au provocatu discussiuni veemente.

— Ans'a la discussiune infocata a datu intre alte și imprejurarea, ca de-si M. S. au incuviintiatu societății intrebuintarea limbei române in tóte agendele sele oficiöse, statutele s'au retransmisu dela locurile mai inalte, cu cuventu, ca spre a capetá aprobarea trebuie sa se astérna și traducerea in limb'a magiara.

Dupa acést'a au venitu la desbatere raportulu comisiunii la esaminarea procederei comitetului directoratului in privinti'a testamentului lui Iov'a Cresticiu. Procederea fu incuviintiata și se decise, cá pentru reposatulu, carele si testá tóta averea societății sa se faca in totu auulu unu parastasu, sa se procure portretulu lui pentru societate și la mormentu sa i se puna o cruce cá monumentu.

In fine s'a alesu membri pentru directoratu. Alegerea cadidú pre Antoniu de Mocioni pres.; Mironu Romanu vicepres.; Ioann Missiciu casieriu; Florianu Varg'a controlor; Mich. Besianu fiscalu; Ioann Goldisiu notariu; Paulu Draga bibliotecariu. Presedintele tine dupa tóte aceste o cuventare scurta și adunarea se disólve intre strigări de vivate.

Brasiovu, 18/30 Decembre

On. Dle Redactoru! Viu a descrie pré pe scurtu o petrecere la mormentu a unui capitanu pensiunatu din vecin'a Romania. Acést'a o facu din intentiunea aceea cá sa vadia fratii Români de dincolo, ca barbatii lor și aici si au onórea din urma, de care este demnu atare barbatu alu Dloru de o parte, pe de alta ca on.

c. r. comanda militara de aici, a datu tóte onorile din urma cuviinciose acelu soldatu românu cá și unui austriacu.

De vr'o câtu-va tempu petrecendu pe aici Capitanulu dlu Dimitrie Budisteanu, intrasé in Societatea Românilor din cetatea Brasiovului, densulu prin purtarea sea sociala, sciú a-si atrage stim'a acestor'a a tuturoru.

Joi in 15 ale acesteia dupa o petrecere de mai multe óre in casin'a româna, esindu pre la 9 óre, spre a se întorná cátra casa, pe drumu lu ajunsé apopleși'a și asiá ór'a cea din urma a vietiei sale.

Dni negutiatori români se ingrijira acum, cá acestu adormitu sa nu fia lipsitu de onorile ce i se cuvine unui ostasiu de rangulu seu, nici aici in patria streina. Dreptu aceea facendu cunoscuta Dlu Ioann Padure on. Comande c. r. a garnisónei de aici a demnului Regimentu c. r. Gondrecourt, intemplarea cea trista, acést'a órenduí, cá pre lângu corpulu oficerescu se ia parte la petrecerea inmormentării Capitanului românu și o compania de feciori și band'a militara in parad'a cuvenita.

Petrecerea dara fu imposanta, ea se esecutá adi pré la 3 óre dupa prandiu, erá condusa de tóta preotímea româna ortodoxa din Brasiovu; urmata de onorat'a Eforie, de corpulu professoralu, de on. amploiatii și literatii de elit'a dd. negutiatori și Domne și de alti Domni ai confessiuniloru deosebite din Brasiovu, cum și de poporul de rendu, care sub intonarea musicei pornindu din suburbiulu de josu prin mijoculu cetății in suburbiulu de susu la cintirimulu dla Sf. Nicolae, și pre lângu servitiile prescrite s'a inmormentatu. Fia-i tierân'a usióra!

— In momentele din urma sosi și unu fiu alu reposatului, carele inca e capitanu in armat'a româna. Impresiunea ce a făcutu condolentia sociloru de arme austriaci fatia cu unu fiu a lui Marte din Romani'a, asupr'a românilor de aici, pre lângu tóta tristarea pentru reposatulu, este mangaitória.

Protocolulu XXVIII.

luatu in 6/18 Novembre anulu 1866 despre siedinti'a ordinaria tinuta din partea directiunii Asociatiunii nationale de Aradu pentru cultur'a poporului românu, sub presedinti'a Domnului directoru secundariu Sigismundu Popovicu, fiindu de fatia DD. asesori directiunari: Ioane Ratiu, Ioane Berceanu, Dr. Atanasiu Sian-doru, Lazaru Ioanescu, Ioane P. Deseanu și notariulu Ioane Goldisiu.

243. S'au fostu prectitu și autentiatu protocolulu siedintei ordinare tinute in 23/3 Novembre 1866.

233. D. Ioane P. Deseanu cu privire la determinatiunea a-dusa in siedinti'a trecuta (XXVII.) sub numerulu 230 postesce ca D. Simeonu Bic'a sa se stérge din numerulu membriloru Asociatiunii și spre acestu scopu in intielesulu §-lui 19 lit. c), a Regulamentului casei care sa se defiga unu terminu de siedintia des-chilinita și sa se chame toti membrii directiunii.

Determinatu: In privinti'a stramutării decisului mentionatu fatia cu persón'a Dui Simeonu Bic'a se defige díu'a 26/14 Decembre a anului curente ca díu'a premergátore a adunării generale in care se sperédia ca și membrii directiunali mai indepartati voru fi de fatia.

245. Ioane Goldisiu in intielesulu decisului de sub numerulu 234 a siedintei trecute produce contractulu compusu in privinti'a cortelului interimalu alu directiunii spre aprobare.

Determinatu: Se aprobédia și subscrie.

246. D. Demitriu Bozganu c. r. capelanu castrensu voindu a fi și mai departe membru alu Asociatiunii au tramisu 10 fl. cá ofertu pre trei ani urmatori adeca dela 1 Maiu 1869.

Determinatu: Se primesce in numerulu membriloru și in privinti'a cercării perceptiunii ofertului din anulu trecut, atinsu in epistol'a Domniei sele epistol'a se predá perceptoratului, avendu a face la tempulu seu aretare despre cele aflate.

247. D. Lazaru Ionescu din partea dlui Ioane Siorbanu capitanu supremu alu cetatei de pétra, carele voiesce sa fia membru, si mai departe a primitu unu ofertu de 50 fl. v. a. cá capitanu pentru totadéun'a.

Determinatu: Capitalulu de 50 fl. in bani gat'a dedusu se transpune la perceptoratu.

248. D. Ioane P. Deseanu in urmarea reposării lui Jov'a Cresticiu propune in locul aceluasi de colectante pentru cerculu Siriei pre D. Stefanu Siorbanu jurasoru comitatensu și titulariu jude.

Determinatu: Propunerea e primita și D. Stefanu Siorbanu se denumesce de colectante, fiindu acést'a decisiune cu Dsea a se comunicá.

249. Din partea Dlui Lazaru Ionescu se face intrebare in privinti'a vendiării casei Asociatiunii din Siria

Determinatu: Fiindu aprópe terminulu adunării generale, cu care ocaziune și acestu obiectu se va puté pertractá, vendiarea de astadata se amana.

250. Notariulu directiunii substerne epistolele stipendiatiloru Dimitriu Antonescu și Vladu Spataru pentru tramitarea ratei a dóu'a; mai departe recursurile studentiloru gimnasiali Vasiliu Olariu, Mihailu Veliciu, Machailu Sturz'a și Franciscu Hobanu.

Determinatu; Recursurile noilor recurenti se predau notariului spre a le referá la timpul seu, iara epistolele lui Demetriu Antonescu si Vladu Spataru perceptoratului spre acomodarea dispositiunilor de mai inainte.

Cu aceste protocolulu s'a incheiatu si autenticatu. d. c. m. s. Ioane Goldisiu not. direct.

Ungaria. Din Pest'a inregistrámu spre sciintja publicului despre o deputatiune de muștra tramisa din partea cetátiienilor de aci spre a gratulá pre Franciscu Deák de anulu nou. Mai adaugemu si aceea ca deputatii dietali fára deosebire de partida in corpore au fácutu asiá si in fine si membrii casei de susu iara in corpore. Deputatiunea cetátiienilor i-au rostitu urmatóarele:

„Ranele tiei sunt adenci si periculóse; noi avem datoriti'a de a ne consultá despre vindecarea raneloru acestor'a, — si mediculu carele are sa vindece o rana grea, nu intréba mai întâi, care mána a adusu ran'a? — ci: ce feliu de medicina o aru putea vindecá mai bine?

Aceste cuvinte le-ai vorbitu DTa, stimato patrióte, in siedinti'a casei de josu din 6 Decembre candu ai vorbitu pentru aperiarea propositiunilor, pre cari le-ai asternutu (pusu) pre mas'a dietei in urm'a ultimului rescriptu gratiosu.

Si cuvintele acestea putine nu forméza numai o icóna viua a situatiunei nóstre celei triste si fatale, ci caracteriséza totudeodata si problem'a cea totu asiá de insemnata si fórté dificila a reprezentantiloru natiunei nóstre. Da, ranele, care s'au adusu tiei prin aceea, ca s'au suspendatu drepturile si constitutiunea natiunei prin o sentintia arbitraria unilateralá, si cari au crescutu in continu prin absolutismulu carele a duratu trei ani, ranele acestea ascépta o vindecare iute, cátu mai curendu, cá sa nu piéra natiunea de totu de durerea lor cea cumplita, si sa se intemple, ce ai dísu iara DTa si de care sa ne padiésca Ddieu! — mórtéa, dupa earea nu mai urméza invierea.

Tóte acestea le simte si le scie natiunea intréga; acést'a o simtiescu si o sciu toti cetátiieni opidului Pest'a.

Simtiemintele acestea si tinerea lor strinsa si neclatita de legile patriei au condusu cetátiienimea opidului Pest'a, candu se adresá la pragulu sesiunei acesteia pentru unu scopu asiá importantu cátra DTa, si te-au chiamatu pre DTa de talmacitoriu alu simtiemintelor si dorintelor lor, — pre DTa, mediculu celu mare alu natiunei, intieptulu patriei, consultatoriu celu sinceru alu patriei si corónei.

Cetátiienimea opidului Pest'a a fácutu acést'a in credinti'a si convictiunea neschimbata, ca DTate, carele Ti-ai consacratu viua patriei, carele in dilele bune si rele ale natiunei ai persistatu cu soliditate neschimbata pe terenu legalu, carele simti adencu si cunosci asiá bine ranele, ce s'au adusu legiloru nóstre, constitutiunei nóstre si fericiei tiei, ca DTate, dícemu, Ti va succede, a inventá mijlócele acelea, care sunt apte, de a vindecá ranele acelea, de a restitui increderea cea sguduita intre domnitoriu si poporu, si de a intemeiá iara de nou fericirea spirituala si materiala a tiei.

Principiele acelea sublime si motivele ponderóse, pre cari Te ai straduitu DTa Preavenerabile patrióte, a le defendá a le apará cu barbatia in siedinti'a casei de josu din 6 Decembre, asiá nobilu, asiá evidinte pentru binele patriei si alu tronului si ale aduce la valóre, si cari au capatatu prin proiectulu de adresa, celu dejá publicatu, o espreziune viua si classica, — principiele acelea a rectificatu de nou in modulu celu mai splendidu increderea si sperantiele cetátiienimei — cari totu deodata sunt increderea si sperantiele intregi natiuni. —

Primesce dara, Preavenerabile patrióte, profund'a si sincer'a multiamita a cetátiieniloru din Pest'a, cari au luat parte deplina la opiniunile, principiele si dorintiele ce le-ati espreziatu intr'unu modu asiá evidinte mai de multu cátu si acum'a mai de curendu si earta-ne, a mai adauge la espreziunea acést'a repetita a deplinei nóstre increderi si multiamiri inca cátra parintele cerescu unie'a rugare, cá luptele DTate cele barbatiesci spriginite de reprezentantii poporului cu entusiasmu patrioticu, insotite de binecuventári sa fia cátu mai curendu incoronate de succesu duratoriu spre binele patriei.

Domnulu sa te binecuvinte, Venerabile patrióte, Ddieu sa te tina inca multi ani pentru natiunea multiamitóre.

Principatele române unite.

Bucuresci 19 Decembre.

Eri, la 1 óra dupa amédi, Mari'a Sea incunjuratu de Dnii ministri, de cas'a sea militara si civila, a a primitu in sala tronului deputatiunea Camerei sare ia infatísiatu adres'a. D. Lascaru Catargiu, presedintele Adonárei; a cetitu adres'a. (Publicata si de noi in nrulu trecut.) —

La care Mari'a Sea a respunsu, in urmatóarele:

„Domniloru!

„Ve multiamescu din tóta anim'a pentru urárele si pentru simtiemintele sincere ce-mi espreziati cá reprezentanti ai natiunei.

Primescu cu fericire acést'a adresa, care-mi este o dovada despre bunele dispositii de cari este animatu corpulu legiutoriu si care mi afirma ca nu veti intardiá a realisá aceste cuvinte in fapte.

„Cátu pentru mine, me veti gasi díu'a si nóptea la lucru, si voiu jertfi totulu pentru cá sa implinescu cu mandria si consciintia frumós'a missiune ce tíer'a mi-a incredintiatu, si sa-i asiguru fericirea si prosperitatea.“

„Reform'a.“

Varietáti.

* Societatea de lectura a junimei române din Oradea-mare invita la prenumeratiune la „Fenice“, unu almanacu originale, pre care are de cugetu alu edá susu mentionat'a societate de lectura, cu scopu de a stárni interesulu la lectur'a romána. Pretiulu acestui Almanacu va fi pentru Austria 1 fl. pentru Romania 4 sfanti. Bani de prenumeratiune sunt de a se tramite in epistole francate la dlu conducatoriu alu societátiiei Justinu Poppiu. „Almanacu“ va fi de 16—18 cóle si va cuprinde trei novele, mai multe poesii originali, istori'a societátiiei si unu estrasu din statute. Va esi cu inceputulu lui Fauru 1867.

* (Revisiunile Domnitoriuului din Romania'a.) Dilele trecute, Domnitoriuulu Carolu I a visitatu curtile si tribunalele din capitala. Acestu inaltu si frumosu esemplu datu de M. Sea a fostu aplaudatu cu ardóre si recunoscintia de tíer'a intréga, si elu nu va intardiá a aduce rezultate binefacatóre. M. Sea a remasu fórté nemultiamitu de unele curti si tribunale din Bucuresci unde, in contr'a regulamentulu, de si órele erau inaintate, audientiele nu se incepusera inca, si magistratii insii nu venisera la posturile lor. M. Sea a espreziatu netu tóta nemultiamirea ce ia causatu o stare de lucruri asiá de vatamátoria la bun'a administratiune a justitiei.

* (Unu Cresu). Nu demultu au muritu in Padu'a unu anume Camerini, dupa carele au remasu o avere de 42 milióne (lire?). Partea cea mai mare o mostenesce unu nepotu, dara bisericile si numerosii lui servitori inca si au particie'a loru din acea avere. Tax'a de ereditate face unu milionu si jumetate, care inainte cu dóue luni aru fi incursu in saculetieló austriace. Camerini au fostu candu au muritu de 92 ani. Cariera si o a inceputu inainte cu 50 de ani, candu cá lucratoriu la dramuri meruiea 50 centimi (crucri) pe dí.

Nr. 45—1

Concursu.

Pentru intregirea statiunei vacante de invetiatoriu in comunitatea gr. res. Bucovetu, ce este ingremiata inchitulu comitatu alu Carasiului si Protopresbiteratulu gr. or. románu alu Fagetulu se escrie prin acést'a concursu.

Cu acést'a statiune sunt impregnate urmatóarele emolumente anuale:

a) in bani gat'a: léfa anuale de 84 fl. v. a.

b) in naturale: 10 metie de gráu; 20 metie de cucuruзу; 100 ponti de sare; 100 ponti de clisa; 15 ponti de lumini; 8 orgii de lemne; unu lantiu de grádina si cuartiru liberu.

Doritorii de a ocupá acestu postu de invatiatoriu voru avé a indiestrá petitiunile lor concursuale, timbrate dupa cuviintia, cu estrasulu de botediú, cu atestatele despre absolvirea cu sporiu bunu a cursulu pedagogicu in institutulu preparandialu in Aradu, apoi despre servitiulu de pâna acum si purtarea loru morala si politica si astfeliu indiestrate le voru substerne Venerabilulu Consistoriu dreptu maritoriu alu diecesei Caransebesulu pâna la 15 Ianuariu calend. vechiu 1867.

Caransebesiu 8 Decembre 1866.

Consistoriu diecesei Caransebesulu.

Nr. 46—1

Concursu.

Prin acést'a se publica tuturoru Invatiatoriloru si preparandiloru, cumca pre statiunea invatiatorésca romána din Saravol'a, indiestrata cu veniturile anuale de: 157 $\frac{1}{2}$ fl. v. a. 2 jugere de aratura, 60 chible de gráu, 15 ponti de sare, 13 ponti de lumini, 100 ponti de clisa, 2 stângini de lemne, 10 stângini de paie si cortelu liberu — se deschide Concursulu pre lângá terminulu dela întâi'a publicare de patru septemáni, pâna candu doritorii de a ocupá acestu postu sunt avisati a substerne acestui Consistoriu diecesanu recursurile sele cuviinciosu timbrate si provediute cu estrasulu de botezu, cu adeverintiele despre sciintiele absolute, despre servitiulu de pâna aci si despre purtarea sea morala si politica.

Din siedinti'a Consistoriala scolastica in Temisiór'a tinuta in 15 Novembre 1866.

Dreptmaritoriu Consistoriu Temisianu.

Din caus'a SS. Serbatori ale Nascerei Dluu nostru Iisusu Christosu, nrulu acést'a ese cu o dí inainte.